

ကညီပိတ်မုတ်ကရားဒီးကညီဂုဝိခွဲးယာ်ကရူာ်ထီဒါပယီသုးဟံးဆူာ်တၢ်ဖိကမီၤလၢအသုပိတ်မုတ်ဒ်

ပှၤကညီတၢ်ဒီသဒၢစုကဝဲၤအသိး

မုၢ်နံၤ-၃သီ,လါစးပထုဘၢၣ် ၂၀၂၁နံၣ်

ကညီပိတ်မုတ်ကရားဒီးကညီဂုဝိခွဲးယာ်ကရူာ်ထီဒါပယီသုးနူလၢအတၢ်သုပိတ်မုတ်တဖၣ်ဒ်ပှၤကညီတၢ်ဒီသဒၢစုကဝဲၤအသိး ဖဲကညီကီၢ်စံာ်ဒီး ကလုာ်နူာ်ဟီၣ်ကဝီၤတဖၣ် အပူၤန့ၣ်လီၤ. ခိဖျိပိတ်မုတ်တဖၣ် တၢ်သုအီၤဒ် တၢ်ဒီသဒၢစုကဝဲၤတခါအယိ အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ယိာ်အကလုာ်ကလုာ် လၢအပၣ်ယုာ်ဒီးတၢ်မၤန့ၣ်ဆူာ်အီၤလၢကမၤတၢ်,တၢ်မၤဆါမၤပယုဲအီၤဒီးတၢ်သုသ့ၣ်ထံးတၢ်စုဆူာ်ခိၣ်တကးလၢအဖိခိၣ်,ဒီးတၢ်မၤဆူးမၤဆါအီၤလၢသုးတၢ်ဒုးယာ်လီၤန့ၣ်လီၤ.ပယီသုးအတၢ်မၤလၢတလီၤကၢ်ဒီးပှၤကူပှၤကညီဒ်အံၤတကလုာ်အံၤကဘၣ်ပတုာ်ကွၢ်အသးတဘျီယိဒီးသုးဖိခဲလၢာ်လၢအဟံးမူဒါလၢဒုးတူာ်ဘၣ်ပိတ်မုတ်နးနးကျဲၤကျဲၤဒ်အံၤသိးတဖၣ်တၢ်ကဘၣ်ဟံးဂုဝိအီၤလၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ပျါဖျဲးကွၢ်အတၢ်ကမၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤအါထီၣ်သုးအနီၣ်ဂံၢ်လၢထံကီၢ်ဒီတဘျီအပူၤအံၤမၤပျဲၤမၤဖုးပှၤကမုၢ်တဖၣ်အတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢလၢအအိၣ်မူဟ်စၢၤလၢ တၢ်ပျဲၤတၢ်ဖုးအပူၤ ခိဖျိ တၢ်ဒုးတၢ်ယၤတဖၣ် ကဲထီၣ်အသး ထီဘိအယိန့ၣ်လီၤ. ဖဲလါအိကး ၁၉သီ, ၂၀၂၁ နံၣ်ဟါခိၣ်န့ၣ်ရံၣ်အဆၢကတီၢ်,ပယီခိၣ်ချ့သုးရ့ၣ်(၃၄၁)ဒီး(၄၁၀)အံၤအိၣ်ဟဲလၢလၢာ်တိသုးကလၢလၢအအိၣ်ဖဲခိပူးကရူာ်,ဘုသိၣ်ကီၢ်ဆၢၣ်,မုၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရ့ၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ.ဖဲသုးဖိတဖၣ် ဟဲတုၤဒီးဖိၣ်ဝဲသဝီဖိပိတ်မုတ်သၢဂၤန့ၣ်လီၤ.သုးဖိတဖၣ်ထုတၢ်ယီၤတၢ်အဝဲသ့ၣ်ဒီးသံကွၢ်ဝဲတၢ်အါမးန့ၣ်လီၤ.ပယီသုးခံဖုအံၤမၤန့ၣ်ဆူာ်ဝဲပိတ်မုတ်သၢဂၤအံၤလၢကယိးန့ၣ်အီၤတၢ်ဖိတၢ်လံၤဒီးသုးအဝဲသ့ၣ်ဒ်ပှၤကညီတၢ်ဒီသဒၢစုကဝဲၤတခါအသိးတုၤလၢအဝဲသ့ၣ်လဲၤတုၤလၢကွီာ်ထီၣ်လိာ်ထံကျိဒီးတၢ်ပျါလီၤကွၢ်အဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.ဖဲလါစးပထုဘၢၣ်ထီၣ်၁သီဟါခိၣ်န့ၣ်ရံၣ်ကတီၢ်,တၢ်ခးလိာ်သးလၢပယီသုးပတၢ်ကီၢ်ကးဒီးကညီဒီကလုာ်တၢ်ထုာ်ဖျဲးသုးမုၢ်ဒိၣ်ဖဲဝဲၤကလၢဒီကရူာ်, ကီးတရံးကီၢ်ဆၢၣ်, နူပျၢ်ယာ်ကီၢ်ရ့ၣ်ဝံၤကတီၢ်, ပယီသုးကီၢ်ကးကရၢ သုးဖိကိးဝဲ နီၢ်မုာ်ထံကီၢ်လၢအသးအိၣ်(၃၀)နံၣ်တဂၤဒီး သူဝဲဒ်ပှၤကညီတၢ်ဒီသဒၢစုကဝဲၤတခါအသိး မၤအဟးလၢတၢ်မဲာ်ညါ ဖဲအဝဲသ့ၣ်လဲၤဆူခ့ၣ်အဲၣ်ယုာ်ဟီၣ်ကဝီၤအဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.တၢ်သုကမုၢ်ဒ်ပှၤကညီတၢ်ဒီသဒၢစုကဝဲၤတခါအံၤတၢ်တြီၢ်တၢ်ယာ်အီၤလၢဟီၣ်ခိၣ်ဒီးဘၣ်ပှၤကူပှၤကညီသဲးအဖိလၢာ်န့ၣ်လီၤ.

ပယီသုးတၢ်သုသ့ၣ်ထံးတၢ်စုဆူာ်ခိၣ်တကးလၢတၢ်သဘၣ်ဘၣ်အဆၢကတီၢ်အံၤတမ့ၢ်တၢ်လၢအသိဘၣ်.ဘၣ်ဆၢၣ်သနက့,တၢ်လၢအတုးသ့ၣ်မံသးမုာ်ပှၤအံၤတခါမုာ်ဝဲပယီသုးအတၢ်မၤကမၣ်ကွီၢ်မုာ်တဖၣ်အံၤတၢ်တစံၣ်ညီၣ်အီၤဘၣ်. တၢ်မၤတရီတပါဒီး တၢ်သုသ့ၣ်ထံး မုာ်ခွါတၢ်စုဆူာ်ခိၣ်တကးတဖၣ်အံၤ ပယီသုးတဖၣ်မၤဝဲ အိၣ်ဒီး တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလီၤတၢ်လီၤဆဲး ဒ်တၢ်ဒုးတၢ်ယၤအစုကဝဲၤတခါလၢအနံၣ်လၢအဆံတဖၣ်လံန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကဲထီၣ်သးလၢတၢ်ဟ်ပျါထီၣ်အီၤဖဲအံၤတဖၣ်တမ့ၢ်တၢ်လၢကဲထီၣ်သးထဲတခါခိၣ်လီၤလီၤဆီဆီဘၣ်. ကညီမုတ်ကရားဒီးကညီဂုဝိကရူာ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ယိာ်ဒိၣ်ဒိၣ်မုာ်မုာ်လၢတၢ်သဘၣ်ဘၣ်အါထီၣ်လၢကီၢ်ပယီအပူၤအံၤအယိလီၤ.မတၢ်တဂၤမး တဘၣ်တူာ်ဘၣ် တၢ်သုအီၤဒ် ပှၤကညီတၢ်ဒီသဒၢစုကဝဲၤတခါအသိးဘၣ်. လၢကီၢ်ပယီ တၢ်စံာ်စီၤအပူၤ, ပိတ်မုတ်တဖၣ် တအိၣ်မူဘၣ် ပူၤဖျဲးနီတဘျီဘၣ်ဒီး တၢ်အံၤမုာ်ဒ် တၢ်အဒိတခါလၢ အဝဲသ့ၣ်တၢ်အိၣ်မူအံၤ အိၣ်လၢ

တၢ်ဘၣ်ယိၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဘျၢသဲစးလၢ အဂံၢ်စၢ်လၢ အအိၣ်တၢ်ဟံၣ်အန့ၣ်လၢအဆံအံၤ, မၤဟးဂီၤ ကွံာ်အဝဲ
သ့ၣ်တၢ်ဂဲၤလိာ်လၢ ဆူညါအဂီၢ်ဒီး တၢ်ကျဲးစးယုၤန့ၣ် တၢ်တီတၢ်တြၢ်ဒီး တၢ်ဟံးထီၣ်ဂ့ၢ်ဝိအံၤ ဘၣ်တၢ်ဂ့ၢ် န့ၣ်ဆူၣ် ကွံာ်
အိၣ်လၢပယီၤသးပှၤဟံးဆူၣ်တၢ်စိကမိၤအံၤန့ၣ်လီၤ.

အပူၤကွံာ်တလၢ, ကညိပိာ်မုၢ်ကရၢ ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါလၢ ပျီပူၤဘၣ်ပးဒီး သးခိးကီၢ်ဆၢဒီး ပယီၤသးတဖၣ်
ဟဲအါထီၣ်လၢကညိကီၢ်စဲၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.ပယီၤသးတဖၣ်မၤန့ၣ်ဆူၣ်သဝီဖိတဖၣ်လၢကလဲၤဆူအတၢ်လီၢ်ဒီးသ့ဝဲဒ်
ပှၤကညိတၢ်ဒီးသဒၢစုကဝဲၤတခါ အသိးန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဝဲလၢ သဝီပူၤဒီးဂ့ၢ်ဆူၣ်န့ၣ် သဝီဖိတဖၣ်တၢ်ဖိတၢ်လံၤ
ဒ်အမ့ၢ်ကျိၣ်စ့, တၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်, လ့ၣ်ယီၢ်စဲး, သိလ့ၣ်ထံၢ်တၢ်, တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်, ဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိတဖၣ်ဒီး မၤဟးဂီၤဝဲဟံၣ်
သ့ၣ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤ. ပယီၤသး ကဘီယူၤတဖၣ် ဟးကွၢ်ယုၤသ့ၣ်ညါစ့ၢ်ကိး တၢ်လၢကညိဟီၣ်ကဝီပူၤဒီး ငးအိၣ်ထီၣ်
တၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးလၢသဝီဖိတဖၣ်လၢကဘီယူၤကဟဲခးတၢ် န့ၣ်လီၤ. တၢ်ငးတၢ်ယၤတဖၣ် အါထီၣ်အံၤမ့ၢ်တၢ်လၢအဘျး
စဲလိာ်အသးဒီးပယီၤသးအတၢ်ဆၢအါထီၣ်အသးဒီးတၢ်မၤလဲၢ်ထီၣ်အဝဲသ့ၣ်တၢ်လီၢ်အယိၣ်န့ၣ်လီၤ.

စးထီၣ်လၢ တၢ်ဟံးန့ၣ်ဆူၣ် တၢ်စိကမိၤလံၤလံၤ, ကညိဂ့ၢ်ဝိခွဲးယာ်ကရူၢ် မၤနီၣ်မၤယါဝဲ ပယီၤသးတၢ်ဟဲအါထီၣ်
လၢကညိဟီၣ်ကဝီပူၤန့ၣ်လီၤ. ပယီၤသးတၢ်ဟဲအါထီၣ်အယိၣ်တၢ်ခးလိာ်သးအါထီၣ်, တၢ်ခးလီၤကျိဖးဒိၣ်တဖၣ်
ဒီးပယီၤသးကဘီယူၤဟဲခးတၢ်တဖၣ်ငးအိၣ်ထီၣ်ပှၤလီၢ်အိၣ်ကမ့ၢ်ဒီးကမျၢၢ်တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးအါမးန့ၣ်လီၤ. ပိာ်မုၢ်
ဒီးပိာ်မုၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်တူၢ်ဘၣ်တၢ်အါမးလၢ တၢ်ဘၣ်ဟးအိၣ်ကမ့ၢ်အံၤ အယိၣ်လီၤ. ဒ်ကညိဂ့ၢ်ဝိခွဲးယာ်ကရူၢ်တၢ်မၤ
နီၣ်မၤယါအသိး, ပိာ်မုၢ်တဖၣ် ဘၣ်အိၣ်ဖျါန့ၣ်ဆူၣ်အဖိဒီး ဘၣ်ကွၢ်ထွဲ ဖိဆံးအိၣ်ဖျါတဖၣ်လၢ လၢပူၤလ့ပူၤဒီး ပှၤ
လၢကျါလၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်မိာ်ဖိဆံးတၢ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဟီၣ်ခိၣ်ဒီးဘၣ်ပှၤတဝါကဘၣ်မၤတၢ်အါထီၣ်လၢကဟူးဂဲၤလၢပှၤကီၢ်ပယီၤဖိတဖၣ် အခါစးန့ၣ်လီၤ. ပယုထီၣ်လၢ
ဘီမုၢ်စၢ်ဖိၣ်ကရၢ ဘၣ်ဘၢကီၣ်ကး ကဆုၢ်ခိ ကီၢ်ပယီၤတၢ်အိၣ်သးအံၤ ဆူဟီၣ်ခိၣ်ဒီးဘၣ်ကီၢ်မုၢ် အကီၣ်(ICC)ဒီး
ဘိးဘၣ်ရၤလီၤ ကဘီယူၤ ယူၤတသ့ဘၣ်အလီၢ်လၢ ကညိဟီၣ်ကဝီပူၤ န့ၣ်လီၤ. ပှၤဂ့ၢ်ဝိ တၢ်တီစၢၤမၤစၢၤတဖၣ်
တၢ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်အိၣ်ဆူၣ်ပှၤလၢအဘၣ်ယုၤထီၣ်ကွံာ်လၢ တၢ်ငးတၢ်ယာ်တဖၣ် အယိၣ်န့ၣ်လီၤ. အါန့ၣ်အန့ၣ်, တၢ်ကဘၣ်
ပတုာ် ကွံာ်တၢ်မၤသကိးတၢ်ဒီး ပယီၤသး ပှၤဟံးဆူၣ် တၢ်စိကမိၤတဖၣ်လၢအမ့ၢ် “ထံကီၢ်ပှၤပတၢ်ကီၣ်ကး” အံၤဒီး
တၢ်ကဘၣ်ဟံၣ်ပနီၣ် “ထံကီၢ်တၢ်ယူတၢ်ဖိးပဒိၣ်” (National Unity Government), လၢအကဲထီၣ် ခါစးလၢက
မျၢၢ်ကလုာ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢန့ၣ်အဲၣ်ညါ ဝဲဘီမုၢ်စၢ်ဖိၣ်ကရၢ တၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဖးဒိၣ်လၢ တၢ်ကမၤ အီၤဝဲတလၢ အံၤ အ
ပူၤ, တၢ်ဟံၣ်က ပှၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယာ် တၢ်ကဘၣ် ဟံၣ်အီၤ ဒ်အမ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢ တၢ်ကဘၣ်မၤဆိအီၤဒီး အရူဒိၣ်လၢ တၢ်မၤ
တၢ်ဆၢတၢ်လၢတၢ်ကယုထၢထီၣ်ကီၢ်ပယီၤအခါစးအံၤန့ၣ်လီၤ. ဘီမုၢ်စၢ်ဖိၣ်ကရၢအံၤကဘၣ်သ့ၣ်ညါဟံၣ်ပနီၣ်လၢ
ကမျၢၢ်တဖၣ် ထီၣ်ဒဲသးဟံးန့ၣ်ဆူၣ် တၢ်စိကမိၤလၢ အကျဲးစးလၢကဟံးန့ၣ်ဒိၣ်မိၣ်ကရူၢ်စံၣ်လၢ အတဖိးသဲ စး
လၢကီၢ်ပယီၤအပူၤအံၤန့ၣ်လီၤ. ကညိပိာ်မုၢ်ကရၢဒီးကညိပှၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယာ်ကရူၢ်သရူထီၣ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဒီးသဒၢက
မျၢၢ်တဖၣ်လၢ ထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤဒီးသရူထီၣ်စ့ၢ်ကိး ဘီမုၢ်စၢ်ဖိၣ်ကရၢလၢ ကမၤတၢ်လၢအိၣ်ဒီး တၢ်န့ၣ်လၢတၢ်န့ၣ်လီၤ မၤ
စၢၤကီၢ်ပယီၤလၢအအိၣ်ဒီးပှၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယာ်အတၢ်လီၤဆံးလီၤစ့ၢ်အပူၤအံၤန့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ဆဲးကျိးအဂီၢ်-

- နီၢ်ကညိဖိ + ၆၆ ၈၁၀ ၂၉၅၅၀၃(ကိၤလၢဝါကျိၣ်ဒီးကညိကျိၣ်)
- နီၢ်ထူထူ + ၆၆ ၈၂၀၅၁၀၅၆(ကိၤလၢဝါကျိၣ်ဒီးပယီၤကျိၣ်)